

LE SECRET DE SHABBATH ET DES FETES

SHABBAT EROUVE TEHOUMIN

AVANT-PROPOS

L'oeuvre majeure de Rabbi Nathan, principal élève de Rabbi Na'hman de Breslev, est le «Likouté Halakhot», explication du sens caché des quatre sections du Shoul'han Aroukh dont nous avons tenu à éditer une des parties «les secrets du Shabbat et des fêtes».

L'étude des secrets des halakhot nous motive dans les mitsvot car elle nous fait découvrir leur sens profond et nous aide à bien les comprendre, plus les ressentir, mieux les réaliser, elle nous donne la joie dans les mitsvot.

L'étude des secrets des halakhot nous donne les moyens de se débarrasser de nos défauts et faiblesses et de sortir ainsi de toute fatalité et déterminisme, elle nous ramène vers le vrai et le sincère, elle nous améliore.

L'étude des secrets des halakhot nous montre les bienfaits des mitsvot, comment leur observance est une protection pour le corps et l'esprit, combien elles sont nécessaires, aujourd'hui plus que jamais, elle nous fait plus aimer D.ieu.

L'étude des secrets des halakhot donne les réponses aux doutes et questions que chacun de nous peut se poser dans cet exil spirituel provenant essentiellement de l'influence des cultures étrangères de plus en plus grande, elle nous donne la foi.

L'étude des secrets des halakhot nous fait remonter à l'origine des halakhot et fait descendre ainsi un adoucissement de rigueurs sur le peuple juif en général et sur la personne qui étudie en particulier, elle amène le pardon.

Pour la première fois, dans l'édition d'un Likouté Halakhot les textes en araméen sont traduits et expliqués en hébreu dans le but de faciliter la compréhension du lecteur et son approche de concepts qui peuvent être nouveaux pour lui. De même, l'ajout de titres, la typographie des textes et leur découpage en petits paragraphes rendent la lecture plus pratique et plus facile.

SHABBAT

halakha 1

ענין ענג שבת, דהינו [כלומר] שחיבים לאכל
 שלש סעודות בשבת, על-פי מה שכתב אדוננו
 מורנו ורבינו במאמר 'פתח רבי שמעון' (לקוטי
 מוהר"ן חלק א סימן ס), עין שם היטב כל
 המאמר.

כי בשבת זוכין לבחינת התבוננות הזאת, שהיא
 אורייתא דעתיקא [תורה של ספירת כתר], שזוכין
 על-ידי שבת, בחינת (ישעיה נח יד) אז תתענג על ה',
 הנאמר בשבת, כמו שכתב רבינו במקום אחר (לקוטי
 מוהר"ן חלק א סימן מט), ועל-כן נקרא התבוננות הזאת
 אורייתא דעתיקא [תורה של ספירת כתר], הינו
 [כלומר] שהוא התורה שזוכין על-ידי בחינת עתיק
 [כתר], בחינת אריכות ימים, כמבאר במאמר הנ"ל
 עין שם. ועל-כן זוכין לזה בשבת, כי שבת היא
 בחינת יראה, בחינת ירא שבת. וזהו (בראשית א א)
 בראשית, (תקוני זהר תקון כג דף סט ע"א) ירא שבת,

על־ידי בְּחִינַת יָרָא שֶׁבֶת הַנִּלְזֹכֵין לְבְּחִינַת הַתּוֹרָה
הַנִּלְזֹכֵין, שֶׁהִיא בְּחִינַת בְּרֵאשִׁית, כִּי בְּרֵאשִׁית הִיא
בְּחִינַת תּוֹרָה עֲלִיוֹנָה מְאֹד, בְּחִינַת תּוֹרַת ה', שֶׁהִיא
בְּחִינַת הַתְּבוּנָנוֹת הַנִּלְזֹכֵין, כַּמּוּבָא בְּמֵאמְרֵי הַחֹתָמוֹת'
(לקוטי מוהר"ן חלק א סימן כב) בְּרֵאשִׁית בְּרָא, מֵאמֵר וְחֻצֵי
מֵאמֵר, בְּחִינַת תּוֹרַת ה' וְתוֹרַתוֹ עֵין שָׁם.

וְעַל־כֵּן עַל־ידי שֶׁבֶת זֹכֵין לְעֲשִׂירוֹת גְּדוֹל, כְּמוֹ
שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (שֶׁבֶת דף קיח ע"א) כֹּל הַמְעַנֵּג אֶת
הַשֶּׁבֶת זֹכֵה לְנַחֲלָה בְּלֵי מְצָרִים, שֶׁהוּא בְּחִינַת נַחֲלַת
יַעֲקֹב, שֶׁזֹּכֵה לָזֶה גַם כֵּן עַל־ידי בְּחִינַת יָרָא, כְּמוֹ
שֶׁמְבֹאֵר לְמַעֲלָה, וְעַקֵּר תְּלוּי בְּעֵנֵג שֶׁבֶת דּוֹקָא, הֵינוּ
[כְּלוּמַר] אֲכִילַת שֶׁבֶת, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל כֹּל
הַמְעַנֵּג אֶת הַשֶּׁבֶת וְכו', הַמְעַנֵּג דִּיקָא [מְדִיק], הֵינוּ
[כְּלוּמַר] אֲכִילַת שֶׁבֶת, כִּי אֲכִילַת שֶׁבֶת הוּא בְּחִינַת
הַתְּעוֹרְרוֹת הַשָּׁנָה, כִּי עַל־ידי אֲכִילַת שֶׁבֶת זֹכֵין
לְהַפְּנִים, בְּחִינַת (קֵהֶלֶת ח א) חֲכַמַת אָדָם תֵּאִיר פָּנָיו,
בְּחִינַת אֲנִפִין נְהִירִין [פְּנִים מְאִירִים] שֶׁזֹּכֵין דּוֹקָא
עַל־ידי אֲכִילַת שֶׁבֶת, הַפֶּךְ אֲכִילַת חַל, שֶׁעַל־ידי־זֶה
אוֹבְדִין חַס וְשָׁלוֹם הַפְּנִים, כַּמּוּבָא בְּמֵאמְרֵי 'שָׂאֵלוּ

את רבי יוסי בן קיסמא' אימתי בן דוד בא (לקוטי מוהר"ן חלק א סימן נז) עין שם, נמצא כשזוכין להפנים על-ידי אכילת שבת נמצא שהאכילה של שבת הוא בחינת התעוררות השנה, כי החזרת הפנים הוא התעוררות השנה, כמו שמבאר שם.

ועל-כן כשחל ראש השנה בשבת אין תוקעין בשופר, כי שופר הוא בחינת התעוררות השנה, כמו שמבאר שם. וזה בחינת התאדמות פני התוקע, בחינת החזרת הפנים על-ידי השופר, ועל-ידי-זה נופל יראה, כמו שמבאר שם, ובשבת אין צריכים לזה, כי שבת בעצמו הוא בחינת התעוררות השנה על-ידי אכילת שבת כנ"ל.

נמצא שעל-ידי אכילת שבת זוכין ליראה, כי התגלות היראה על-ידי התעוררות השנה, כמו שמבאר שם, ועל-כן חביבים לאכל בשבת שלש סעדות, כנגד שלשה קוי היראה, שהם שלמות היראה, כי השלש סעדות הם בחינת עתיקא [ספירות חכמה בינה דעת] וזעיר אנפין [ספירות חסד גבורה תפארת נצח הוד יסוד] וחקל תפוחין

[סְפִירַת מַלְכוּת] כִּידוּעַ לְכַל, וְהֵם בְּחִינַת שְׁלֹשָׁה קוּי הִירָאָה, כִּי מוֹרָא שֶׁל הָרַב, שֶׁהוּא מוֹרָא שָׁמַיִם, שֶׁהוּא בְּחִינַת חֲכָמָה בִּינָה דַעַת, כְּמוֹ שְׁמִבְּאָר שָׁם, זֶה בְּחִינַת עֲתִיקָא, שֶׁהוּא בְּחִינַת מַחִין, וּמוֹרָא שֶׁל הַתְּלָמִיד, שֶׁהִיא נִמְשָׁכֶת בְּכָל חֻלְקֵי הַלְמוּד, בְּחִינַת אוֹרִיתָא תְּלִיתָאִי [תּוֹרָה מְשׁוּלְשֶׁת], זֶה בְּחִינַת זְעִיר אֲנָפִין, שְׁמִשָּׁם הַתּוֹרָה, כְּמוֹבָא בְּכַתְּבִים (פְּרִי עֵץ חַיִּים שֶׁעַר קְרִיאַת סֵפֶר תּוֹרָה פָּרָק א), וּבְחִינַת מוֹרָא הַבֶּן, שֶׁהִיא נִמְשָׁכֶת בְּהַעֲשִׁירוֹת, זֶה בְּחִינַת חֻקַּל תְּפוּחִין, שֶׁהוּא בְּחִינַת מַלְכוּת, שְׁמִשָּׁם הַעֲשִׁירוֹת. וְזֶה שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (שַׁבָּת דף קיח ע"א) כָּל הַמַּעֲנֵג אֶת הַשַּׁבָּת, הֵינוּ [כְּלוֹמַר] אֲכִילַת שְׁלֹשׁ סְעֻדוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת עֲנֵג שַׁבָּת, בְּחִינַת עֵדוֹן נָהָר גֵּן [הָאוֹתִיּוֹת הַמִּתְחִילוֹת שֶׁל הַמַּלְאִים 'עֵדוֹן נָהָר גֵּן' מִרְכִּיבוֹת אֶת הַמִּילָה 'עֲנֵג'], שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁלֹשָׁה קוּי הִירָאָה הַנ"ל כַּנ"ל, עַל-יַד־זֶה זוֹכִין לְנַחֲלַת יַעֲקֹב, נַחֲלָה בְּלִי מִצָּרִים, הֵינוּ [כְּלוֹמַר] עֲשִׁירוֹת מְפֻלָּג, שְׁנִמְשָׁךְ לְתוֹךְ בְּחִינַת (מִשְׁלֵי י כז) יֵרֵאת ה' תּוֹסִיף יָמִים, כְּמוֹ שְׁמִבְּאָר שָׁם עֵין שָׁם, נִמְצָא שֶׁהַשְּׁלֹשׁ סְעֻדוֹת הֵם בְּחִינַת הַתְּגֻלוֹת שְׁלֵמוֹת הִירָאָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת שׁוֹפָר כַּנ"ל.

וְעַל-כֵּן הִשְׁלַשׁ סְעֻדוֹת מְכוּוֹנִים כְּנֶגֶד שְׁלֹשָׁה אָבוֹת,
 כְּמוֹ תְּקִיעַה שְׁבָרִים תְּרוּעָה שֶׁהֵם גַּם כֵּן כְּנֶגֶד הַשְּׁלֹשָׁה
 אָבוֹת, כִּי הֵם בְּחִינָה אַחַת כַּנִּ"ל, וְעַל-כֵּן בְּשַׁבַּת אֵין
 תּוֹקֵעִין בְּשׁוֹפָר, כִּי בְּחִינַת תְּקִיעַת שׁוֹפָר, שֶׁהֵם
 תְּקִיעַה שְׁבָרִים תְּרוּעָה, נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי שְׁלֹשׁ סְעֻדוֹת,
 הֵינוּ [כְּלוּמַר] אֲכִילַת שַׁבַּת, בְּחִינַת עֲנֹג שַׁבַּת כַּנִּ"ל.

וְזֶה בְּחִינַת נְשָׂמָה יִתְּרָה שְׂזוּכִין בְּשַׁבַּת, הֵינוּ [כְּלוּמַר]
 בְּחִינַת אַרְיִכוֹת הַנְּשִׂמָה שְׂבֵא עַל-יְדֵי בְּחִינַת יִרְאָה,
 בְּחִינַת יִרְאָה שַׁבַּת. וְעַל-כֵּן (תַּעֲנִית דָּף כג ע"א) בְּלִילֵי שַׁבַּת
 הוּא זְמַן גְּשָׁמִים, כִּי הֵם בְּאִים מְאָרִיכוֹת הַנְּשִׂמָה, וְזֶה
 שְׂאָנוֹ אוֹמְרִים בְּנִשְׁמַת (תַּפְּלַת שַׁחֲרִית שֶׁל שַׁבַּת) הַמְּעוֹרֵר
 יְשָׁנִים וְהַמְּקִיץ גְּרָדָמִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה (שָׁם) הַמְּשִׁיחַ
 אֱלֹמִים, כְּמוֹ שְׂמֵבֵאָר שָׁם, עַל-יְדֵי הַתְּעוֹרְרוֹת הַשְּׁנָה
 וְעַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה בְּחִינַת לְהַתִּיר פֶּה אֱלֹמִים עַיִן שָׁם.
 וְעַל-יְדֵי-זֶה זוֹכִין לִירְאָה, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה בְּחִינַת (שָׁם)
 נְשִׁמַת כָּל חַי תַּבְּרָה, בְּחִינַת נְשָׂמָה יִתְּרָה, בְּחִינַת
 אַרְיִכוֹת הַנְּשִׂמָה כַּנִּ"ל, וְעַל-כֵּן (כְּתוּבוֹת דָּף סב ע"ב) זְמַן
 הַזְּוּג בְּלִיל שַׁבַּת, כִּי כַח הַדְּבֹר בֵּא לְכֹלֵי הוֹלְדָה,
 בְּחִינַת לְהַתִּיר פֶּה עֲקָרוֹת, עַיִן שָׁם הֵיטֵב כָּל הַמְּאָמֵר.

halakha 2

על־פי המאמר 'זביום הבכורים' של רבי יהודה
הינדואה משתעי (לקוטי מוהר"ן חלק ב סימן ד)
עין שם כל המאמר היטב.

והנה על־פי הנאמר שם מובן היטב טעם אסור
שלשים ותשע מלאכות בשבת, כי בשבת הוא
התגלות שרש הרצון, מצח הרצון, שנתגלה
בשבת במנחה, שאז היתה הסתלקות משה,
ומאחר שאז נתגלה הרצון, מזה נעשה יראה, וזה
בחינת ירא שבת, כי בשבת נעשה יראה על־ידי
התגלות הרצון כנ"ל, ועל־ידי היראה נשפע חסד,
ואזי אין צריכין לעשות שום מלאכה, כי נתקיים
העולם בחסדו, ועל־כן אסור לעשות שום מלאכה
בשבת, כי פוגם בכבוד שבת, שאז נשפע חסד
גדול ונתקיים העולם בלי אתערותא דלתתא
[התעוררות של מטה] כלל, נמצא כמו שבחדוש
העולם, בעת שברא ה' יתברך את העולם, ברא
בששת ימי המעשה וזביום השביעי שבת ונח, כמו